

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.04.2017 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[АИКБ](#)

✓ СТАНОВИЩЕ НА АОБР ПО ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ МТСП ПРОЕКТ НА ТРИСТРАННО СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МРЗ

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) разпространи становище по предложения от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) проект на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата (МРЗ). Документът е подписан от Васил Велев, председател на УС на АИКБ, от името и по поръчение на АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ.

В становището работодателите подробно и аргументирано излагат забележките си по проекта и констатира, че предложеният текст не отразява постигнатия напредък в хода на досегашните обсъждания със социалните партньори, вкл. заявената лично от министър Гълъб Донев подкрепа за императивно съобразяване с критериите и изискванията на Конвенция № 131 на МОТ.

Според работодателите, изложените аргументи налагат отлагане на обсъжданията по изготвяне на механизъм и критерии за определяне на МРЗ след формиране на новия МС. В същото време се изразява общо удовлетворение от проявените от министър Донев инициатива, настоятелност и конструктивизъм по време на проведените обсъждания.

За повече информация вижте [пълния текст](#) на становището.

[БНТ](#)

✓ Преговорите за минималната работна заплата в задънена улица

Преговорите за минималната работна заплата са в задънена улица. Не е ясно как точно ще се определя нейният размер. Още преди три месеца служебният кабинет си постави за цел да изработи изцяло нов механизъм за размера на минималния доход. Той трябваше да гарантира, че всяка година минималната заплата ще расте. Различните позиции на синдикати и бизнес обаче върнаха преговорите и механизма в изходна позиция.

Обрат в преговорите за размера на минималната работна заплата. Три месеца синдикати и бизнес обсъждаха изцяло новия механизъм за минималния доход. Формула обаче все още няма. Препъни камъкът се оказва определянето на максималният размер, до който може да расте заплатата.

Ивелин Желязков - Асоциация на индустриалния капитал: Ситуацията в момента е, че в последните няколко години в България МРЗ нарасна с 35%, а средната с 20% - сами виждате, че това е едно двойно изкривяване, по тази причина ние искахме да има горен праг и той да е темпът на разрастване да е средната работна заплата. Това нещо се оказва препъни камъкът за колегите от синдикатите.

Синдикатите обаче искаха повече. И понеже различията с бизнеса са непреодолими, социалният министър направи ново предложение - минималната работна заплата да се определя спрямо 15 критерии от статистиката - като производителност на труда, инфлация, среден доход и др.

Гълъб Донев - служебен министър на труда и социалната политика: В механизма няма формула, има индикатори официална информация от статистиката, която да бъде използвана в преговорния процес. Така, че няма съмнения по субективен път е определен размерът на МРЗ.

Ивелин Желязков - Асоциация на индустриалния капитал: Нещо променя ли се сега, ако се запази това последен вариант - чисто правно погледнато - не няма как да сме удовлетворени от запазване на настоящето положение.

Гълъб Донев - служебен министър на труда и социалната политика: Досега страната ни е била критикувана включително и в последния доклад който ще излезе за икономическите дисбаланси, че няма ясен и прозрачен механизъм за определяне на минималната работна заплата. Но това, което имаме в момента е изцяло нов разписан механизъм, съобразен с исканията на двете страни.

Механизмът все още се обсъжда. Най-вероятно няма да бъде завършен в рамките на служебния кабинет.

[News.bg](#)

✓ Бизнесът против ежегодна актуализация на МРЗ

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) изготви становище относно предложението от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) проект на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата (МРЗ).

Според работодателите в проекта на МТСП липсват критерии, определящи диапазон за долната и горната граница на размера на МРЗ. Така не могат да се провеждат консултации и преговори между социалните партньори.

Според работодателите с този проект минималната работна заплата ще може да се актуализира ежегодно. В повечето държави членки на ЕС такава актуализация се прави през 2-3 години, като по този начин се дава предвидимост на средата и сигурност за текущото и инвестиционно планиране. Според АОБР нарастването на минималната заплата трябва изцяло да зависи от надеждността на прогнозата на Министерството на финансите.

Бизнесът не е съгласен и за това, че на един зает се залага трайно и повишаващо се съотношение на минималната работна заплата към средната работна заплата (СРЗ). Така се създавал риск за икономически необоснован ръст на СРЗ, защото се увеличава СРЗ в браншове с висок дял на изплащани МРЗ (търговия, строителство, туризъм, услуги, шивашка промишленост и др.) и защото по този начин се оказва натиск върху останалите възнаграждения по линия на индивидуалното и колективното трудово договаряне. Според АОБР дори и да бъдат актуализирани колективните трудови договори, а в тях са договорени параметри за МРЗ, ще се задейства ежегоден автоматизъм за икономически необоснован ръст на разходите на труд.

Според работодателите всичките посочени до сега предложения, предвидени в проекта на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата, създават условия за генериране на допълнителна инфлация, индуцирана от правителството. Следователно, ако България влезе в ERM II, спазването на критериите от Маастрихт за ценови ръст и за дългосрочен лихвен процент ще се окаже проблематично или най-малкото затруднено и следва да бъде компенсирано с допълнителни фискални ограничения.

Бизнесът иска отлагане на обсъжданията по изготвяне на механизъм и критерии за определяне на МРЗ след формиране на новия МС.

[Investor.bg](#)

✓ Бизнесът е против ежегодна актуализация на минималната заплата

Предложенията на МТСП за най-ниските възнаграждения могат да създават условия за генериране на допълнителна инфлация, индуцирана от правителството

Работодателите се обявиха против предложенията на Министерство на труда и социалната политика (МТСП), заложили в проект на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата.

Според Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) в проекта на МТСП липсват критерии, определящи диапазон за долната и горната граница на размера на минималното трудово възнаграждение. Според тях по този начин не могат да се провеждат консултации и преговори между социалните партньори.

Бизнесът смята още, че с този проект минималната работна заплата ще може да се актуализира ежегодно. „В повечето държави-членки на Европейския съюз (ЕС), включително новоприсъединилите се, актуализацията върви през 2-3 и повече години. Това дава предвидимост на средата и сигурност за текущото и инвестиционно планиране“, се казва в становището на АОБР. Според работодателите нарастването на минималната заплата трябва изцяло да зависи от надеждността на прогнозата на Министерството на финансите.

От АОБР не са съгласни със предложението на МТСП на един зает да се залага трайно и повишаващо се съотношение на минималната работна заплата към средната работна заплата (СРЗ). Според бизнеса така се създава риск за икономически необоснован ръст на СРЗ, защото се увеличава СРЗ в браншове с висок дял на изплащана минимална работна заплата, като търговия, строителство, туризъм, услуги, шивашка промишленост и др. „По този начин се оказва натиск върху останалите възнаграждения по линия на индивидуалното и колективното трудово договаряне“, пише още в становището.

Според АОБР дори и да бъдат актуализирани колективните трудови договори, а в тях са договорени параметри за минимално трудово възнаграждение, ще се задейства ежегоден автоматизъм за икономически необоснован ръст на разходите на труд.

Според работодателите всичките посочени до сега предложения, предвидени в проекта на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата, създават условия за генериране на допълнителна инфлация, индуцирана от правителството.

С оглед на евентуално влизане в ERM II, спазването на критериите от Маастрихт за ценови ръст и за дългосрочен лихвен процент ще се окаже проблематично или най-малкото затруднено и следва да бъде компенсирано с допълнителни фискални ограничения. Остават валидни и рисковете за натиск върху заетостта, особено за уязвимите групи на пазара на труда – младежи, жени, необразовани, неквалифицирани, дългосрочно безработни лица и др., категорични са работодателите.

Бизнесът настоява за отлагане на обсъжданията по изготвянето на механизъм и критерии за определяне на минималната работна заплата след формиране на новия кабинет.

[Капитал](#)

✓ Бизнесът е против минималната заплата да се актуализира всяка година

Големите работодателски организации настояват обсъжданията по изготвянето на механизъм за определянето ѝ да останат за редовно избран кабинет

Работодателските организации се обявиха против предложението от служебното социално министерство проект за определяне на минималната работна заплата. Един от аргументите им е, че се създава почти императивна възможност за ежегодното ѝ актуализиране. Според тях в документа липсват критерии за долна и горна граница на размера на минималното възнаграждение, на чиято основа да бъдат провеждани консултациите и преговорите между социалните партньори.

От Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) настояват обсъжданията по изготвянето на механизъм и критерии за определяне на минималната работна (МРЗ) да се отложат за след формиране на новия кабинет. От началото на годината тя е 460 лв., като за пет години общото нарастване на минималното възнаграждение е 70%

Казусът досега

Още миналата година работодателите настояха за механизъм, по който да се определя размерът на минималната работна заплата. В него да се отчитат куп социални и икономически фактори, които са посочени в Конвенция №131 на МОТ. Така заплатата би се определяла според показатели като потребностите на служителите и семействата им, потребителски цени, стойност на живот, производителност на труда и заетост.

В текущия проект на социалното ведомство това е отразено, но в същото време се посочва, че размерът на МРЗ се определя от Министерския съвет. Базата е достигнатият размер на минималното възнаграждение и прогнозата на Министерството на финансите (от средносрочната бюджетна рамка) за ръста на средната работна заплата в страната.

Опасенията на работодателите

Според бизнеса липсата на посочена горна и долна граница за определяне на размера на МРЗ ще усложни значително преговорите между страните по споразумението. Проблем според тях е и предложението темповете на нарастване на минималното заплащане да са съобразени със средносрочната бюджетна прогноза на Министерството на финансите. Бизнесът предлага допълнително да се изготви анализ, съобразен с отклоненията от прогнозираните стойности и ръста на заплатите от 2008 г. насам. Идеята е, че механизъм, основан на очаквания, рискува да се превърне в икономически необоснован, когато прогнозите значително надвишат реално отчетените след това стойности, посочват представителите на бизнеса. Този необоснован ръст ще повиши средната заплата в браншове с висок дял на изплащани МРЗ и ще окаже натиск върху възнагражденията в останалите сектори, които трябва да се конкурират с тях.

Vesti.bg

✓ Бизнесът отхвърли нов механизъм за определяне на минималната заплата

Мярката би повишила разходите за труд и инфлацията, смятат работодателите

Служебното социално министерство представи нов механизъм за определяне на минималната работна заплата. В него се предвиждат ежегодни актуализации на възнагражденията, в зависимост от условията на живот и трудовата производителност в страната.

Мярката беше представена от министър Гълъб Донев при отчет на работата на Министерството на труда и социалната политика под негово ръководство и поставят риска България да бъде сочена като негативно изключение в рамките на Европейския съюз."

Донев изрази желание в оставащите дни на служебния кабинет, съвместно с работодателските и синдикалните организации, спорните моменти, като горния праг на минималните възнаграждения, да бъдат договорени.

Това обаче няма да се случи, тъй като работодателите изразиха предпочитанието си механизма за минималната заплата да се обсъжда при редовно правителство.

Социалното ведомство предлага възможност за актуализация на минималното възнаграждение на годишна основа.

То ще се определя на базата на 15 статистически индикатори, които обхващат жизнените разходи на хората, производителността на труда им и икономическото състояние на страната.

От бизнеса обаче смятат, че към момента липсват "критерии за диапазон", съответно долна и горна граница на размера на минималните възнаграждения. Това гласи позиция на Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР).

Създава се почти императивна възможност за ежегодна актуализация на минималната заплата, пишат работодателите и допълват, че в повечето държави-членки на ЕС актуализацията върви през 2-3 и повече години. Това води до сигурност в инвестиционното планиране.

Новият механизъм ще доведе и до повишаващо се съотношение на минималната към средната работна заплата и "икономически необоснован ръст" на средните възнаграждения.

Те ще се увеличат в браншове с висок дял на изплащани минимални заплати, както и заради натиск върху останалите възнаграждения.

Ежегоден ръст на минималната заплата ще доведе до увеличение на разходите за труд, което ще създаде условия за повишаване на инфлацията, смятат работодателите.

От АОБР все пак адмирират активността на Донев и конструктивния диалог с него.

По-рано днес стана ясно, че около 30% от българите в активната работна възраст между 18 и 64 години живеят в тежки материални лишения.

Moreto.net

✓ Бизнесът против ежегодна актуализация на минималната заплата

Асоциацията на организациите на българските работодатели (АОБР) изготви становище относно предложението от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) проект на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата (МРЗ).

Според работодателите в проекта на МТСП липсват критерии, определящи диапазон за долната и горната граница на размера на МРЗ. Така не могат да се провеждат консултации и преговори между социалните партньори.

Според работодателите с този проект минималната работна заплата ще може да се актуализира ежегодно. В повечето държави членки на ЕС такава актуализация се прави през 2-3 години, като по този начин се дава предвидимост на средата и сигурност за текущото и инвестиционно планиране. Според АОБР нарастването на минималната заплата трябва изцяло да зависи от надеждността на прогнозата на Министерството на финансите.

Бизнесът не е съгласен и за това, че на един зает се залага трайно и повишаващо се съотношение на минималната работна заплата към средната работна заплата (СРЗ). Така се създавал риск за икономически необоснован ръст на СРЗ, защото се увеличава СРЗ в браншове с висок дял на изплащани МРЗ (търговия, строителство, туризъм, услуги, шивашка промишленост и др.) и защото по този начин се оказва натиск върху останалите възнаграждения по линия на индивидуалното и колективното трудово договаряне. Според АОБР дори и да бъдат актуализирани колективните трудови договори, а в тях са договорени параметри за МРЗ, ще се задейства ежегоден автоматизъм за икономически необоснован ръст на разходите на труд.

Според работодателите всичките посочени до сега предложения, предвидени в проекта на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата, създават условия за генериране на допълнителна инфлация, индуцирана от правителството. Следователно, ако България влезе в ERM II, спазването на критериите от Маастрихт за ценови ръст и за дългосрочен лихвен процент ще се окаже проблематично или най-малкото затруднено и следва да бъде компенсирано с допълнителни фискални ограничения.

Бизнесът иска отлагане на обсъжданията по изготвяне на механизъм и критерии за определяне на МРЗ след формиране на новия МС.

[News.bg](#)

✓ С механизъм определят минималната работна заплата

Разработен е механизъм за определяне на минималната работна заплата и е възможно в следващите дни да се постигне окончателен консенсус за него. Това обяви служебният министър на труда и социалната политика Гълъб Донев, цитиран от БНР.

Минималното възнаграждение няма да се определя автоматично. Няма формула за това.

Социалният министър обясни, че правителството ще определя размера, ако бизнесът и синдикатите не се договорят.

Припомняме, че бизнесът се обяви против ежегодната актуализация на минималната работна заплата. Асоциацията на организациите на българските работодатели изготви становище относно предложения от Министерството на труда и социалната политика проект на тристранно споразумение за определяне на минималната работна заплата. Според работодателите в проекта на МТСП липсват критерии, определящи диапазон за долната и горната граница на размера на минималната работна заплата. Така не могат да се провеждат консултации и преговори между социалните партньори.

Гълъб Донев обясни, че са определени 15 индикатора, които ще се взимат предвид при ежегодните преговори между бизнес и синдикати за определяне размера на минималната заплата.

По думите му индикаторите ще бъдат предоставяни и след това ще започнат преговорите между синдикатите и работодателите. Те трябва да са готови с предложения за размера на минималната работна заплата юни-юли месец. Ако не се договорят, правителството ще трябва да определи размера.

Социалният министър обяви също, че в мандата на служебния кабинет ще се приеме нова наредба за интеграция на бежанците.

Гълъб Донев отчете работата на Министерството на труда и социалната политика при служебния кабинет.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Investor.bg](#)

✓ Какви проблеми създават делегираните бюджети за училищата?

Системата има нужда от оптимизиране, пише Адриан Николов от Института за пазарна икономика

Делегираните бюджети позволяват доста голяма гъвкавост при разпределението на средствата в общините, но тази система страда и от различни пороци. Това се казва в анализ на Института за пазарна икономика (ИПИ) с автор Адриан Николов и редактор д-р Десислава Николова.

В анализа се отчита, че е гъвкавостта е резултат от относително по-голямо финансиране на ученик на малките селски училища, които могат да получат до около два пъти повече средства за всеки ученик от големите. По този начин малките училища в неголеми населени места са компенсирани за по-голямата тежест на постоянните си разходи и липсата на икономията от мащаба, на която се радват големите училища.

В същото време, обаче, системата на делегираните бюджети страда от редица пороци, които би следвало да се адресират при бъдещото ѝ оптимизиране. На първо място, в нея е заложен ясен финансов стимул за задържане на ученици на всяка цена или записването и отчитането на деца, които реално не посещават училище. Причината за това е плащането на ученик, което в противен случай училището ще изгуби.

На второ място, системата носи рискове от свръхфинансиране и недофинансиране там, където особеностите на отделните училища ги отличават от обичайния за страната профил. За сметка на това липсват механизми, които да награждават добри образователни постижения и демонстрирани от учениците знания и способности. Това е валидно както за цялостния бюджет на училището, така и за заплащането на педагозите.

Налице са и значителни разлики в заплащането в сектор „Образование“ между отделните групи по единни разходни стандарти, които от своя страна са следствие от по-ниската привлекателност на тези населени места и училища за по-високо квалифицираните учители. Неспособността на малките общини и училища да привличат добри преподаватели най-вероятно е една от основните причини зад по-ниското качество на образование в тях.

Малките общини и малките училища постигат чувствително по-ниски резултати както на държавните зрелостни изпити, така и на външните оценявания след седми клас. Оказва се, че по-голямата субсидия на дете към тези училища по никакъв начин не гарантира сходно качество на образование с това в по-големите училища. Статистическите тестове посочват, че най-важните фактори за добри резултати са семейната среда и достъпът до културни и образователни ресурси вкъщи.

Въпреки че заплатите на учителите и финансирането на училищата има известен ефект, той е значително по-малък. С други думи, училищата в малките населени места не успяват да преодолеят по-лошия старт на децата в тях заради дефицитите на социалната и семейна среда, а по-скоро го затвърждават.

Изследването потвърждава необходимостта от обвързване на финансирането на училищата и заплащането на преподавателите с постиганите резултати. По-конкретно, възможна посока на промяна е създаването на повече финансови стимули за учителите чрез обвързване на една значителна част от заплащането им (до 40-50% от крайното заплащане) с външни, обективни оценки на резултатите на учениците, които се обучават от тях. За такива обективни оценки може да се използват външното оценяване или резултати от национални и международни състезания.

Паралелно с това процесът на окрупняване на училищата и закриване на училища в малки населени места (извън т.нар. защитени училища в труднодостъпни райони) трябва да продължи. Предвид ясната положителна връзка между големината на паралелките и резултатите на външното оценяване, по-добрият вариант би бил децата да пътуват до по-големи, средишни училища, които им гарантират и по-добро образование. В противен случай ще се поддържат училища „на системи“ в малки населени места, а децата в тях ще бъдат обречени на по-нисък старт от гледна точка на образованието си.

Не на последно място, при по-нататъшна образователна реформа биха могли да се създадат повече възможности за училищата да си набавят допълнителни приходи на проектен принцип. Това може да се постигне чрез специални програми, по които училищата биха могли да кандидатстват към МОН. Тези програми ще дават възможност на училища с амбициозно ръководство да подобряват материалната база и въвеждат модерни методи и технологии на образование.

✓ БНБ: Натрупаната обезценка в банките намаля от октомври до декември

Степента на покритие на необслужваните кредити се запазва над 50% и е над средното за европейската банкова система

През последното тримесечие на 2016 година беше запазена тенденцията към подобрене в качеството на кредитния портфейл на банковата система в България. Този извод прави Българската народна банка (БНБ) в своето тримесечно издание „Банките в България“, като се основава на данните на управление „Банков надзор“.

Според статистиката на централната банка в края на миналата година брутните необслужвани експозиции (кредити и дългови ценни книжа) са били на стойност 10 млрд. лева, докато година по-рано те възлизаха на 11,1 млрд. лева.

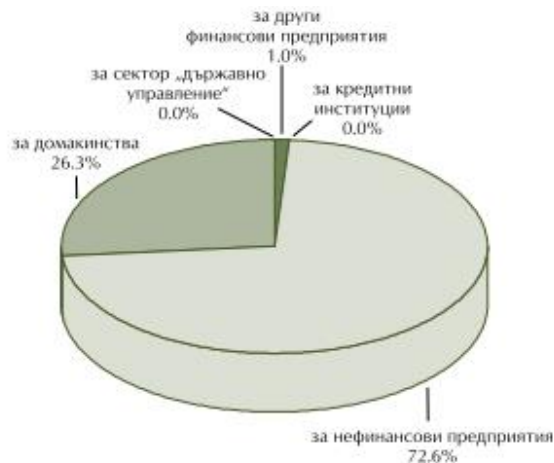
Експертите на "Банков надзор" отчитат, че през периода октомври – декември 2016 година има съществен спад в размера на брутните необслужвани кредити и аванси – с 4,9% (510 млн. лева), който се дължи на отписване на напълно обезценени експозиции и продажба на кредити.

В резултат на това намаля и натрупаната обезценка в банковата система, но степента на покритие на необслужваните кредити с обезценка бе запазена на ниво над 50% и над средното за европейската банкова система, пише в изданието "Банките в България".

Отчетеният капитал, превишаващ регулаторното изискване от 8%, остана висок (7,1 млрд. лв.) и продължи да покрива изцяло остатъчния риск в банковата система – размера на нетните необслужвани кредити, категорични са в БНБ.

Структура на необслужваните кредити и аванси по сектори към 31 декември 2016 г.

Забележка: Сборът на числата може да не се равнява на 100% поради закръгляване.

Периодът октомври – декември 2016 година се характеризира с най-висок тримесечен темп на нарастване на депозитите в рамките на годината, като растежът се дължи главно на ресурса от домакинства и нефинансови предприятия. В резултат на това активите на банковата система се увеличават с 2,3 млрд. лв. (2,5%) до 92,1 млрд. лв.

Основен принос за нарастването на балансовото число има групата на дъщерните банки от ЕС, която е с най-голям дял в общите активи на банковата система (72,9% към 31 декември 2016 г.).

При местните банки активите се увеличават с най-висок темп и пазарният им дял слабо расте до 23,5%. Дяловете на активите на останалите групи банки почти не се променят.

За период от една година активите на банковата система се увеличават с 5,2% (4,6 млрд. лева) с нарастване на пазарния дял на дъщерните банки от Европейския съюз – от 71,3% до 72,9%, докато този на клоновете на банките от ЕС намалява от 3,7% на 2,3%.

Значително е нарастването и при ресурса от нефинансови предприятия – с 4,7% (960 млн. лева), докато средствата на други финансови предприятия намаляват с 8,6% (368 млн. лева).

За период от една година депозитите растат с 4,2 млрд. лв. (5,7%), като 2/3 от увеличението се дължи на спестяванията на домакинствата.

Минимален спад на собствения капитал на системата

В края на четвъртото тримесечие на 2016 г. собственият капитал в баланса на банковата система достига 12,1 млрд. лева, което е с 81 млн. лв. (0,7%) по-малко спрямо 30 септември 2016 г.

Динамиката на позицията през тримесечието се определя от измененията при печалбата и при междинните дивиденди. През тримесечието при повечето банки печалбата расте, като през периода бяха изплатени и дивиденди.

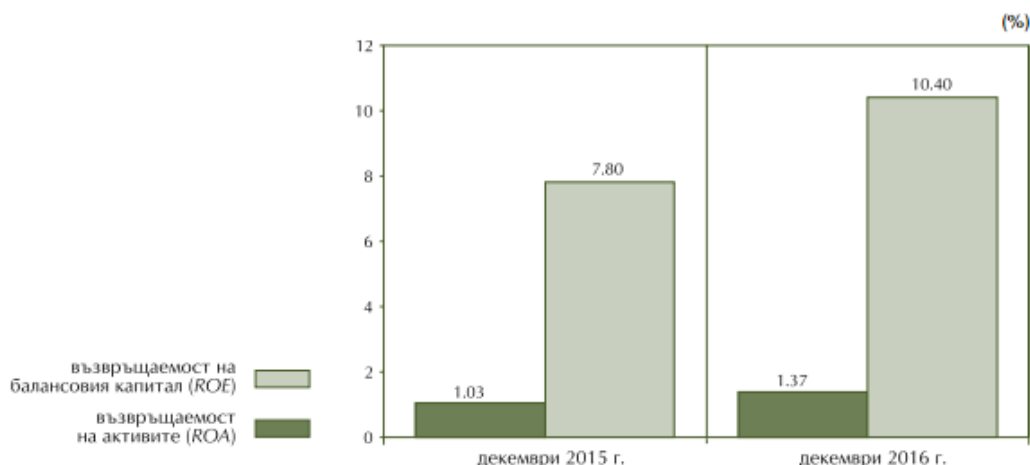
Печалба на банковата система

В края на 2016 г. показателите за доходност на банковата система са подобрени. За дванайсетте месеца на 2016 г. реализираната печалба е близо 1,3 млрд. лева, като тя е с 40,5% (364 млн. лева) по-висока от отчетената през 2015 г.

Благоприятно влияние върху нарастването на финансовия резултат спрямо този за предходната година оказват най-вече по-ниските – с 25,9% (282 млн. лева) разходи за обезценка по кредити и вземания и понижените административни разходи по линия на другите административни разходи, констатират в централната банка.

В БНБ изчисляват, че показателите за рентабилност се повишават, като възвръщаемостта на активите (ROA) се увеличава до 1,37%, а на балансовия капитал (ROE) – до 10,40%.

Показатели за рентабилност (%)

Спрямо 31 декември 2015 г. нетният общ оперативен приход намалява с 2,8% (118 млн. лв.) поради динамиката в другите оперативни приходи и разходи.

В структурата му се увеличава делът на нетния лихвен доход (до 68,8%), на нетния доход от финансови инструменти (до 10,4%) и на нетния доход от такси и комисиони (до 22,6%), пише в анализа „Банките в България“.

Тенденциите, влияещи върху формирането на нетния лихвен доход, се запазват и в края на 2016 година.

Фактор за нарастването му с 34 млн. лв. (1,2%) е свиването на лихвените разходи с 41,9% (369 млн. лева), докато намалението на приходите от лихви е с 9,2% (335 млн. лв.), отчитат в БНБ.

Капиталовата адекватност достигна 22,15%

Съотношенията на капиталова адекватност на банковата система остават високи през последното тримесечие на миналата година.

Към 31 декември размерът на регулаторния собствен капитал е 11,1 млрд. лв., или с 241 млн. лева (2,1%) по-малко в сравнение с този към 30 септември 2016 г. Изменението на позицията се дължи главно на динамиката при неразпределената печалба, показват изчисленията на експертите.

Те отбелязват, че се увеличава с 0,7% общият размер на рисковите експозиции, най-вече поради нарастването на рисковото претеглените експозиции за кредитен риск.

В края на декември съотношението на обща капиталова адекватност достига 22,15%, съотношението на капитала от първи ред – 20,88%, а съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е 20,41%.

Размерът на базовия собствен капитал от първи ред при всички банки е достатъчен за покриване на изискванията за предпазен капиталов буфер и буфер за системен риск, коментират в централната банка.

През периода нямаше съществена промяна в дяловете на рисковите експозиции за различните видове риск в общия размер на тези експозиции. Към декември делът на рисковото претеглените експозиции за кредитен риск беше 88,5%, посочват експертите на БНБ.

По-добра ликвидна позиция

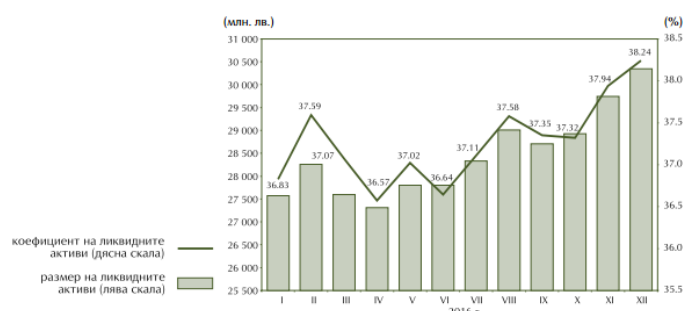
Значителното нарастване на депозитите през четвъртото тримесечие повлия за допълнителното засилване на ликвидната позиция на банковата система. Към края на 2016 г. ликвидните активи, отчитани по Наредба № 11 на БНБ, достигнаха 30,3 млрд. лв. Коефициентът на ликвидни активи на банковата система се увеличи до 38,24%.

През периода октомври – декември всички кредитни институции спазиха надзорната препоръка за поне 20% покритие с ликвидни активи на депозитите на домакинства и юридически лица.

Структурата на ликвидните активи през тримесечието претърпя известна промяна, изразена в нарастването на дела на паричните средства и парични салда при БНБ и в намалението на средствата по разплащателни сметки в други банки и междубанкови депозити до седем дни.

Към 31 декември 2016 г. ликвидните активи заемат дял от 32,9% в балансовите активи на банковата система.

Показатели за ликвидност (по наредба № 11)

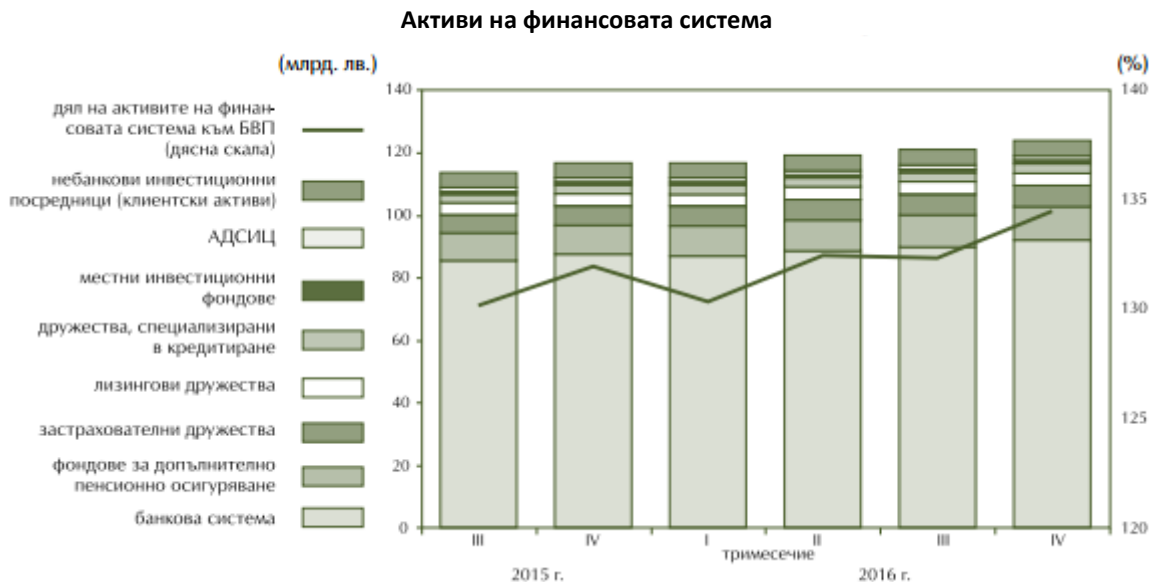

Структура на финансовата система и взаимосвързаност

През четвъртото тримесечие на миналата година основно влияние върху структурата на финансовата система оказва увеличението на активите на банковия сектор.

В сравнение с третото тримесечие на 2016 година активите на финансовата система растат с 2,9 млрд. лв. (2,4%) до 124 млрд. лв., като 2,3 млрд. лева от растежа се дължи на банковата система.

При застрахователите и пенсионните фондове също е регистрирано увеличение на балансовите активи, но инвестиционните фондове отчитат най-високи темпове на растеж както на тримесечна, така и на годишна база, съответно с 10,2% и 31%. Въпреки това делът им във финансовата система остава сравнително малък.

При пенсионните фондове, които са вторият по значение елемент във финансовата система, продължава тенденцията към постоянен растеж на балансовите активи, като поради характерния им бизнес модел се очаква тя да се запази и в следващите тримесечия.

Към края на 2016 г. общите активи на небанковия финансов сектор достигат 31,9 млрд. лв., като същевременно растат с по-бързи темпове в сравнение с тези на банковата система.

Размерът на активите на финансовата система, съотнесен към БВП и показващ дълбочината и развитието на сектора, достига 134,5% – ниво, близко до най-високото, отчитано досега (през март 2014 г.), като очакванията са то да бъде надхвърлено в краткосрочен до средносрочен план.

По отношение на показателя активи на финансовата система/БВП България остава със стойности под средните в ЕС.

[В. Сега](#)

✓ И новите управляващи бягат от реформите като дявол от тамян

Според обявените намерения доходите ще пълзят, а разходите ще скачат. Балансиран бюджет се планира чак през 2020 г.

След успокояването на поредните изборни страсти в България следва още по-важният въпрос - какви ще са приоритетите пред новото управление. Въпреки че правителствената коалиция, както и управленската програма вече са ясни, на тях може да се вярва точно толкова, колкото и на предизборните обещания - те са по-скоро ориентири, отколкото обвързващи ангажименти.

По традиция управленската програма е много обща и не прави разлика между цели и мерки за постигането им. Така например една от целите на новото правителство ще бъде присъединяване на България към Шенгенското пространство, но не става ясно как ще се случи това. Друг пример е продължаване на вече прилагана мярка - изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради. Все още не е ясно каква точно цел преследва последната програма - борба с енергийната бедност, намаляване на вредните емисии на газове, намаляване на енергийната зависимост на страната, повишаване на разполагаемите доходи на населението или нещо друго.

Шенген

Присъединяването на България към Шенгенското пространство зависи повече от субективни фактори, отколкото от обективни критерии, ако се съди от факта, че страната изпълнява изискванията от 2011 г., но още не членува в зоната. Т.е. необходимо е допълнително усилие отвъд покриването на техническите изисквания. За такова усилие може да се приеме напредъкът по Механизма за сътрудничество и проверка, с който Европейската комисия наблюдава страната в сферите на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност. В последния мониторингов доклад по механизма от началото на годината комисията посочва конкретните стъпки пред управляващите за постигане на целите на

механизма. Предвид това ангажиментът на новото правителство да предприеме тези стъпки до края на 2018 г. със сигурност е добра новина.

Еврозона

В същото време управленската програма споменава бегло присъединяването към еврозоната, но няма и дума за Процедурата по макроикономически дисбаланси. Както при Шенгенското пространство, така и при членството в еврозоната има много субективни фактори, които могат да се окажат проблем. Такова например е присъединяването към Валутнокурсовия механизъм (ERM), което задължително предшества приемането на общата валута. Допускането до Валутнокурсовия механизъм II обаче е изцяло политическо решение, което не зависи от изпълнение на технически параметри. Както успешното излизане от Механизма за сътрудничество и проверка е стъпка към Шенген, така и излизането от Процедурата по макроикономически дисбаланси е стъпка към еврозоната. И докато при първото е налице ясен ангажимент, при второто такъв въобще не се споменава.

Фразата "единният банков съюз и еврозоната са естественият ни път на развитие" не казва нищо конкретно. Все пак присъединяването към еврозоната е ангажимент, който България е поела още с присъединяването си към ЕС, а всички страни в еврозоната участват и в единния банков съюз. Членството в единния банков съюз стана част от дневния ред през лятото на 2014 г., когато Корпоративна търговска банка бе поставена под специален надзор и впоследствие - обявена в несъстоятелност. Теоретично съществува възможност за присъединяване към единния банков надзор (единният от стълбовете на банковия съюз), без страната да е въвела единната валута, но вече трета година не се наблюдават действия в тази посока. Нищо подобно не се споменава и в управленската програма.

Председателство на Съвета на ЕС

Освен с традиционните предизвикателства, които чакат решения от години, бъдещите управляващи ще се сблъскат и с нещо ново - българското председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. Целта на управленската програма е "едно успешно наше председателство [да] допринесе за утвърждаване на позициите на България в общността". Освен че "успешно" е разтегливо понятие, това показва и отношението на политиките към ротационното председателство. Целта не е изготвяне и постигане на приоритети за по-доброто функциониране на общността, особено предвид предстоящото напускане на Великобритания (което въобще не се споменава), а получаване на политически дивиденди.

Политика по доходите

Една от любимите теми на политиките е как държавата да увеличи доходите. В настоящата програма се предлагат две конкретни мерки - повишаване на пенсиите и на минималната работна заплата.

Ясно е разписан ангажиментът за увеличаване на минималната пенсия до 200 лв. от началото на октомври 2017 г., както и преизчисляване на всички пенсии, отпуснати преди 2010 г. Заедно с това се предвижда работа за постигане на "стабилната пенсионна система, която гарантира предвидимост и спокойствие на хората в дългосрочен план", което е в пряко противоречие с първия ангажимент. Ако увеличението е само за минималните пенсии, а не пропорционално за всички, това нарушава връзката между внесените осигуровки и получената пенсия. Увеличение само на минималните пенсии е своеобразна награда за тези, които са се осигурявали по-малко, независимо дали поради ниска квалификация и съответно - заплащане, недостатъчен трудов стаж или укриване на доходи. Това със сигурност не може да се нарече предвидимост, а още по-малко спокойствие, тъй като подобни действия са наказание за осигуряващите се на по-висок доход.

Следващата цел е "увеличаването на доходите чрез заетост и по-голяма производителност на труда". Добре, но управленската програма "гарантира" минимална работна заплата (МРЗ) от 650 лв. в края на мандата, което не изглежда да е обвързано със заетостта или с по-голямата производителност, най-малкото защото последните не могат да се предвиждат с голяма точност. В периода 2001-2016 г. увеличението на почасовата МРЗ почти винаги изпреварва ръста на почасовата производителност на труда с изключение на 2006-2007 г., когато производителността бележи едни от най-високите темпове на растеж, и 2010-2011 г., когато МРЗ е замразена. В резултат на това почасовата МРЗ през 2016 г. е с около 4.7 пъти по-висока в сравнение с 2000 г., а почасовата производителност на труда нараства двойно по-бавно и е с около 2.1 пъти по-висока.

Нещо повече - това противоречи както на препоръките на ЕК от гореспоменатата Процедура по макроикономически дисбаланси, така и на ангажиментите от страна на предходното правителство, синдикати и работодатели за приемане на обективен механизъм за определяне на МРЗ. Гарантирането на определена минимална заплата в края на мандата означава, че такъв механизъм или няма да има, или той ще е по-скоро формален, което противоречи на друг управленски ангажимент - "системно провеждане на политики за модернизация на страната и ускоряване на растежа".

Публични финанси

Горните политики несъмнено ще натоварят бюджета, но това едва ли ще е непосилно на фона на очакваното запазване на финансовия министър от последните две години, както и на фона на добрите очаквания за развитие на икономиката. Това, което буди притеснение, е рискът от поява на непредвидени разходи, както това се случи с държавния заем за покриване на съдебните разходи по АЕЦ "Белене" (около 1.1 млрд. лв.) и увеличаването на програмата за саниране (1 млрд. лв.) през 2016 г. Новото правителство ще се стреми към "балансиран бюджет чрез намаляване на дефицита от 2017 г." и предвижда балансиран бюджет едва през 2020 г. Защо е необходимо това на фона на бюджетен излишък от близо 1.5 млрд. лв. и ръст на икономиката от около 3% през 2016 г., не става ясно.

Правосъдие, образование и здравеопазване

Това са три от секторите, които имат пряко влияние върху Механизма за сътрудничество и проверка, както и върху Процедурата по макроикономическите дисбаланси. През изминалия мандат те бяха с министри извън ГЕРБ, което означава, че едва ли ще има някаква приемственост. Напротив, най-вероятно реформите в тях, ако такива въобще има, ще се случват много бавно, а още по-вероятно е те да са козметични, като продължение на близо 10-те години, изминали в кърпене на дупки и стабилизиране вместо цялостен ремонт.

Управленската програма трудно може да се определи като амбициозна, но и не предлага големи изненади - по-скоро още от същото с малко повече социални приоритети. Именно това е основната опасност - липсата на промяна. Икономическото развитие на страната ще продължи да зависи основно от тенденциите на международните пазари, докато политиката повече ще пречи, отколкото помага. Управляващите, изглежда, се задоволяват с това положение, вместо да предприемат решителни стъпки за реформи в образованието, пазара на труда, бизнес средата, привличането на чуждестранни инвестиции и постигане на значително по-високи темпове на растеж, на каквито бяхме свидетели до 2008 г.

✓ Газовият хъб "Балкан" поскъпна до 2.4 млрд.евро

Макар да е още в проект, газовият хъб "Балкан" вече поскъпна. Изграждането му ще струва между 1.4 и 2.4 млрд. евро, показват разчетите на плана за развитие на "Булгартрансгаз" за периода 2017 - 2026 година. В плана е записано, че разходите ще бъдат покрити от собствени и привлечени средства. Проектът е все още в идейна фаза и няма окончателно инвестиционно решение. Само преди година обаче тогавашният шеф на компанията Георги Гегов обяви, че хъбът ще струва до 2 млрд. - значително по-малко от посочената сега цена.

Проектът е определен като ключов за компанията, а прогнозата е, че ще бъде пуснат в експлоатация до 2022 година. Хъбът ще работи с газ от различни източници, като сред вариантите са руски газ от нов морски газопровод, местен добив, газ от Южния газов коридор или от терминалите за втечен газ от Гърция и Турция.

В плана на "Булгартрансгаз" за пореден път се отбелязва важноста на интерконекторите с Турция, Сърбия и Гърция, както и газопровода Eastring, който ще свърже мрежите на Румъния и Унгария. Въпреки това обаче, с изключение на газовата връзка с Гърция и пуснатата тръба със северната ни съседка, нито един от тях не е в напреднала фаза.

[В. Стандарт](#)

✓ НК "Индустриални зони" - магнит за инвеститори

В напреднала фаза са преговорите с още 5 големи компании с интерес към Икономическа зона София – Божурище

През последните години България се утвърди като предпочитана дестинация за инвестиции не само в европейски, но и в световен мащаб. Предпоставките за това са много – от стратегическата локация на страната ни като вход между Европа и Азия, ниските оперативни разходи, най-ниските данъчни ставки в целия ЕС, наличието на квалифицирана и многоезична работна ръка, до ключовата за всеки инвеститор макроикономическа и финансова стабилност. Привлечени от тези преимущества, големи чуждестранни компании реализираха стратегически проекти в България, като не малка част от тях увеличиха и продължават да увеличават първоначалните си инвестиции.

Динамичният приток на инвестиции отбелязва и още една тенденция – концентриране в обособени индустриални зони, където сериозно място заемат държавните индустриални зони. В основата на идеята за създаването им е държавната политика, насочена към подобряване на бизнес средата и повишаване на конкурентоспособността на българската икономика. Това, което ги отличава, е приоритетното привличане на инвестиции от определените в Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) фокусни области - инвестиции, които са устойчиви в дългосрочен план и които генерират висока добавена стойност, включително в производствения сектор.

Големият потенциал на индустриалните зони се крие в концепцията за споделена среда, в която компаниите оперират съвместно с други инвеститори и доста често намират пресечни точки – било то като различни звена в една производствена верига или като бизнес партньори. Позиционирайки се в зоните, тези компании създават съпътстваща и обслужваща индустрия. Производител на компоненти за автомобилната индустрия, например, има нужда от поддоставчици на електронни платки, изолационни материали и др. Следвайки този принцип на затваряне на производствените вериги, се създава концентрация на компании, наречена още клъстеризация. Клъстеризацията в зоните води не само до прогресивно нарастващ брой на пряко разкритите нови работни места, но и до генерирането на търсене за продукцията и услугите на местни фирми. А новият бизнес за местните фирми означава още нови работни места. Този механизъм на действие се превръща в ефективен лост за привличане на инвестиции, повишаване на създаваната добавена стойност, увеличаване на заетостта и повишаване на доходите.

Какво предлагат държавните индустриални зони:

Стратегическа локация

Разположени на пресечната точка на няколко паневропейски транспортни коридора, индустриалните зони предлагат бърз и лесен достъп до транспорт по въздух, вода и земя, позволяващ прилагането на интермодални транспортни решения. Управляваните от НКИЗ зони са разположени в няколко региона на страната, с пряка връзка до основните пристанища по р. Дунав и Черно море, най-големите летища и магистрала "Тракия".

Стратегическата локация на включените в НКИЗ зони е предимство, което все повече инвеститори оценяват високо. Именно това ги превръща в предпочитано място за изграждане на логистични центрове и производствени бази, някои от които обслужват не само вътрешния пазар, но и пазарите им в други страни от Европа и Азия.

Споделена и модерна инфраструктура

Сериозно предимство за инвеститорите в индустриалните зони е споделената инфраструктура, която при други условия всяка компания би следвало да планира и реализира самостоятелно. Това не само им спестява време и ресурси, но им осигурява достъп и до инфраструктура, която отговаря на международните стандарти и е съобразена с индивидуалните нужди на всеки инвеститор.

Пълна подкрепа на всеки етап от реализацията на инвестиционния проект

Освен индустриални площи, НКИЗ предлага и пакет от услуги, които ускоряват и улесняват реализацията на инвестиционни проекти. В качеството си на държавна компания, НКИЗ се ползва с пълната подкрепа на Министерство на икономиката и

се радва на добро сътрудничество както с държавната и общинската администрации, така и с ключови партньори като Българска агенция за инвестиции. Това превръща компанията в доверен и стабилен партньор за инвеститорите в зоните.

Добра среда за бизнес и работа

Предимствата на зоните и комплексните услуги, които НКИЗ предлага, са предпоставка не само за подобряване на бизнес средата за опериращите на територията им компании, но и за превръщането им в предпочитано място за работа. Привличането на водещи компании в зоните, голяма част от които са високотехнологични, дават възможност за много добра реализация на висококвалифицирани кадри, която да ги задържи в България. Някои компании разкриват и свои квалификационни центрове, които са фактор за изграждане на нови знания и умения.

За компанията

"Национална компания индустриални зони" ЕАД е дружество от холдингов тип с 100% държавно участие в капитала. Специализира в създаване, изграждане и управление на индустриални паркове и зони.

В портфолиото на НКИЗ са включени общо девет проекта. Най-динамично развиващи се са Икономическа зона София – Божурище и Индустриален и логистичен парк – Бургас, където основният фокус е върху привличането на инвестиции във високотехнологични производства и сектори с висока добавена стойност. Двете зони са обект на засилен интерес от български и чуждестранни инвеститори.

Фактор за динамичното развитие на НКИЗ е и разширяването на портфолиото на компанията. През 2016 г. в него е включена Транзитна зона – Варна, където НКИЗ е основен акционер с дял от 46%. Стратегическата локация на зоната и конкурентните условия, които предлага, привличат сериозен брой компании. Предоставяните услуги включват гарантиране на митни сборове и транзитни операции, митническо представителство, съхранение и складиране на акцизни стоки, услуги в ограничен и свободен склад и др.

„Национална компания индустриални зони" ЕАД управлява три зони – в Русе, Видин и Свиленград, които са със статут на свободни зони и оперират под митнически режим. Те са предпочитана локация за голям брой фирми, осъществяващи търговска дейност. В зоната в Русе, която към момента работи с почти пълен капацитет, успешно се позиционират и две производствени предприятия. "СЛ Индъстрис" ЕООД произвежда и търгува с метални компоненти. "Гиг Карасек" ЕООД е сред големите производители на съоръжения и апарати за фармацевтичната, химическата, хартиената, целулозната и хранителната промишленост. Фирмата разполага с производствени мощности и в Австрия, Китай, Тайван, Русия и САЩ. Предлаганите услуги в свободните зони от НКИЗ включват отдаване под наем на производствени и складови площи, митническо складиране и съхранение, претоварни операции, изготвяне на транспортни и митнически документи и др. В начален етап на развитие са още три проекта на компанията - Индустриална зона Карлово, Индустриална зона Телиш (Плевен) и Индустриална зона Варна – Запад.

Икономическа зона София – Божурище

Икономическа зона София – Божурище е ключов проект за „Национална компания индустриални зони" ЕАД. Това е и най-мощният от всички управлявани от НКИЗ проекти. Предимства на зоната са стратегическото географско положение и мащаб, както и предвидената и изградена инфраструктура. Местоположението осигурява непосредствен достъп до транспортни връзки, държавни институции и агенции, големи университети и научно-изследователски центрове, квалифицирана и многоезична работна ръка.

Към момента в Божурище са привлечени общо 18 инвеститори от секторите автомобилна промишленост, високи технологии, складова и логистична дейност. Очаква се реализираните инвестиции да бъдат в размер на близо 350 млн. лв., в резултат от което да бъдат разкрити над 1 050 работни места.

Исклучително динамично е развитието на зоната през последната година и половина. Само от началото на 2016 г. привлечените нови инвеститори са 9, а размерът на планираните им вложения – близо 270 млн. лв.

В напреднал стадий на преговори са още 5 големи компании, които имат желание да развият своята дейност на територията на зоната.

Индустриален и логистичен парк Бургас

Индустриален и логистичен парк - Бургас, се управлява от съвместно дружество с 51% участие на „НКИЗ" ЕАД и 49% на Община Бургас. Зоната е особено подходяща за проекти, свързани с леки производства, складова дейност и услуги. Основно предимство е неговата непосредствена близост до магистрала "Тракия", Летище Бургас и Пристанище Бургас - най-голямото кargo пристанище в страната.

Към момента договори са сключени с 12 български компании предимно от леката промишленост. Общият размер на инвестициите възлиза на 11 млн. лв, като ще бъдат разкрити над 290 работни места. Наблюдава се засилен инвестиционна активност със заявени нови инвестиционни намерения за позициониране на производства в индустриалния парк.

✓ Български студенти с преференции за TED2017

100 български студенти ще имат възможност да участват при преференциални условия на втората сесия на TED2017: The Future You – Prize Session, която ще се проведе на 26 април в Cine Grand, Sofia Ring Mall от 20:30 ч. Специалният билет може да бъде закупен при преференциални условия срещу показване на студентска карта, включително чуждестранна.

TED означава Technology, Entertainment, Design (Технологии, Развлечения, Дизайн) и представлява свободен обмен на идеи, в който участват професионалисти от различни области. Концепцията е от 1984 г. с план това да бъде еднократно събитие, но през 1990 г. се превръща в годишна конференция за обмен на идеи, а през годините са говорили личности от световен калибър: Бил Клинтън, основателите на Google Лари Пейдж и Сергей Брин, музикантът от U2 Боно, писателката Исабел Алиенде, „ловецът на митове" Адам Савидж, Моника Люински, както и хиляди други.

✓ Европейският съюз готви по-твърда позиция за Брекзит

Във Великобритания има 3 милиона граждани на други страни членки на ЕС

Лидерите на страните членки на ЕС ще настояват Великобритания да предостави право за постоянно пребиваване на граждани на съюза, които са пристигнали в страната преди Brexit през 2019 г. и които остават там още пет години. Това е записано в проект на плана за преговорите за Brexit, който европейските лидери ще одобрят на срещата си на върха този уикенд в Брюксел.

Планът е изложен в документ от девет страници, с който разполага агенция „Ройтерс“. Очаква се съдържанието му да не претърпи значителни промени, преди лидерите на 27-те страни от ЕС да го подпишат по време на обяд в събота.

Във Великобритания има 3 милиона граждани на други страни членки на ЕС. Някои държави, като Полша, която има 800 000 граждани във Великобритания, се притесняват, че Тереза Мей може да поиска да договори гаранции, които да важат само за онези европейски граждани, които са пристигнали във Великобритания, преди тя да задейства член 50 от Лисабонския договор миналия март или дори преди референдума за Брекзит миналата година. В проекта на документа, който се очаква да подпишат европейските лидери в събота, се казва, че всеки гражданин на страна членка, живеещ във Великобритания към момента на така наречения Ден на Brexit-a (деня, в който страната официално ще напусне ЕС) ще трябва да има право да поиска постоянно пребиваване след "пет години" прекарани там.

Други европейски документи показват, че Брюксел иска Великобритания да гарантира също, че тези хора ще могат да доведат и роднините си и че дори след Brexit ще могат да поискат нови социални помощи, като например евтини жилища.

В отговор на призови от Франция и други страни в проекта се подчертава, че евентуално търговско споразумение с Великобритания, ако в неговия обхват бъде включен секторът на финансовите услуги, ще трябва да изисква британските банки, застрахователни компании и други фирми да се подчиняват на европейските регулации и надзор.

Лидерите ще поискат също Великобритания да плати не само десетки милиарди евро, за да покрие финансовите си ангажименти към ЕС, поети преди Brexit, но и да плаща за покриване на европейските разходи до края на 2020 г., когато изтича 7-годишният европейски бюджетен план, за който Великобритания даде съгласието си през 2014 г.

✓ Еврото и апетитът към риск растат

Курсът на японската йена спрямо долара се понижава, заради увеличеното търсене на по-рискови активи на световните пазари за сметка на безопасната японска валута.

В началото на валутната търговия в сряда доларът се покачва спрямо йената до ниво 111,21 йени при 111,10 йени в края на вчерашната сесия.

Общата европейска валута поскъпва към американската до 1,0938 долара за едно евро при \$1,0928 в края на търговията вчера.

Индексът на долара, който отразява динамиката на американската валута спрямо кошницата от 6-те световни валути конкуренти се понижава 0,06%, до 98,78 пункта.

Във вторник американският фондов индекс за високотехнологичните компании Nasdaq Composite за първи път в историята премина 6000 пункта. Промисленият индекс DJIA и индексът на широкия пазар S&P 500 също показаха силна положителна динамика.

Американските и световните инвеститори очакват днес огласяването на обещания план на президента Доналд Тръмп за данъчни реформи. Ключов момент от тях е солидното намаляване на налога върху печалбите на компаниите - от 35 на 15 на сто.

И в Европа апетитът към инвестиции в акции се засили. Общоевропейският борсов индекс Stoxx Europe 600 закри сесията с максимално висока стойност от август 2015 годината насам.

Пазарите още отиграват победата на проевропейски настроения кандидат за президент на Франция на първия тур. И особено очертavaщата се почти сигурно негова крайна победа, което премахва опасностите от нови драматични проблеми за ЕС, еврозоната и общата валута, при победа на Марин Льо Пен.